

2. gr.

Læknisvitjanasjóðir, er njóta hlunninda samkvæmt lögum þessum, skulu ná til heils læknishéraðs og hafa að markmiði að styrkja til læknisvitjana héraðsbúa, sem eiga erfiða læknissókn, eða léttja þeim læknissóknina á annan hátt.

Í stjórn læknisvitjanasjóðs skulu vera bæjarfógeti, sýslumaður eða lögreglustjóri þess lögsagnarumdæmis, er meiri hluti hlutaðeigandi læknishéraðs heyrir undir, og tveir menn kosnir á sameiginlegum fundi oddvita allra hreppa læknishéraðsins. Formaður er reikningshaldari og gjaldkeri sjóðsins.

Stjórn læknishéraðs sjóðs setur að öðru leyti reglur um starfsemi sjóðsins, er ráðherra staðfestir. Í reglum þessum skulu vera ákvæði til tryggingar hagsmunum íbúa mjög afskekktara staða. Þess skal og gætt, að samlagsmenn sjúkrasamlaga innan læknishéraðs séu eigi miður settir að því er tekur til aðstoðar sjóðsins en aðrir héraðsbúar.

3. gr.

Þegar læknisvitjanasjóður hefur verið stofnaður í læknishéraði og nýtur styrks samkvæmt lögum þessum, falla niður læknisvitjanastyrkir þeir, er héraðinu kunna sérstaklega að vera ætlaðir í fjárlögum.

4. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1942.

Gjört í Reykjavík, 27. júní 1941.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

L Ö G

um gjaldeyrisvarasjóð og eftirlit með erlendum lántökum.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Stofna skal gjaldeyrisvarasjóð með þeim hætti, er nánar greinir í lögum þessum.

2. gr.

Landsbanki Íslands (seðlabankinn) skal leggja til hliðar í erlendum gjaldeyri upphæð, sem nemi jafngildi 12 milljóna íslenskra króna, umfram það, sem bankinn skuldar erlendis á hverjum tíma. Þar með þó ekki talin þau lán, sem endurgreiðast eiga á lengri tíma en 5 árum.

3. gr.

Gjaldeyrisvarasjóður er eign Landsbanka Íslands, en þó er ráðstöfun hans háð þeim takmörkunum, er greinir í lögum þessum.

4. gr.

Fé gjaldeyrisvarasjóðs sé geymt á þann hátt, að til þess sé unnt að grípa án verulegs fyrirvara. Skal leita samþykkis ráðherra þess, er fer með gjaldeyrismál, fyrir því, á hvern hátt féð er geymt.

50

27. júní

5. gr.

Reikna skal árlega, hverju nemur mismunur vaxta þeirra, er bankinn fær af fé gjaldeyrisvarasjóðs, og innlánsvaxta þeirra á sparisjóðsreikningum, sem bankinn greiðir á hverjum tíma. Skulu þeir fimmtu hlutar þessa mismunar greiddir bankanum úr ríkissjóði, þó aldrei yfir 200000 krónur.

Ríkisstjórnin getur þó með reglugerð ákveðið að innheimta sérstakt gjald af allri gjaldeyrisverzlun landsmanna, til þess að greiða mismun þann, er um ræðir í 1. málsgr. þessara greinar. Til gjaldeyrisverzlunar yrði þá að telja ráðstöfun eigin gjaldeyris til eigin nota. Er heimilt að setja með reglugerð öll nauðsynleg ákvæði til tryggingar innheimtu gjalds þessa, svo og nánari ákvæði um það, til hvaða viðskipta það skuli ná, og má í reglugerðinni ákveða hegningu fyrir brot á henni.

6. gr.

Skipa skal 7 manna nefnd, er hafi með höndum verkefni það, sem tilgreint er í lögum þessum.

Ráðherra sá, er fer með gjaldeyrismál, skal vera formaður nefndarinnar. Sameinað Alþingi kys 3 nefndarmenn hlutfallskosningu, Landsbanki Íslands tilnefnir 3. Nefndin skal vera ólaunuð.

7. gr.

Landsbanki Íslands (seðlabankinn) getur varið fé úr gjaldeyrisvarasjóði með sérstöku samþykki ráðherra þess, er fer með gjaldeyrismál, að fengnum tillögum nefndar þeirrar, er um getur í 6. gr. þessara laga.

Nú hefur verið seldur gjaldeyrir úr gjaldeyrisvarasjóði, og er þá skylt að leggja erlendan gjaldeyri til hliðar á ný, þannig að ákvæðum 1. gr. laga þessara sé fullnægt, svo fljótt sem unnt er að afla gjaldeyris til þess.

8. gr.

Óheimilt er hönkum landsins, svo og sparisjóðum, bæjar- og sveitarfélögum og opinberum stofnunum, að taka lán erlendis, nema með samþykki ráðherra þess, er fer með gjaldeyrismál, að fengnum tillögum nefndar þeirrar, er skipuð verður samkvæmt 6. gr. laga þessara.

Ákvæði greina þessara ná þó ekki til Landsbanka Íslands, sbr. 1. og 15. gr. landsbankalaganna frá 15. apríl 1928 og 2. gr. þessara laga.

9. gr.

Skylt er öllum þeim, er skulda fé í erlendum gjaldeyri, að gefa Hagstofu Íslands skýrslu um skuldir sínar ársfjórðungslega í því formi, er hún fyrirskipar.

Skal Hagstofa Íslands síðan ársfjórðungslega gefa nefnd þeirri, er um ræðir í 6. gr., yfirlitsskýrslu um erlendar skuldir landsmanna.

10. gr.

Nefnd sú, er skipuð verður samkvæmt 6. gr. þessara laga, skal halda fundi minnst einu sinni í mánuði, og sé þá lagt fyrir nefndina af ráðherra yfirlit um gjaldeyrisástæður landsins.

Nefndin skal á hverjum tíma kynna sér sem bezt allt það, er áhrif hefur á gjaldeyrisafkomu þjóðarinnar, og gera rökstuddar tillögur um þau mál, eftir því er hún telur ástæðu til.

11. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum allt að 10000 krónum, nema þyngri refsing liggja við. Enn fremur er ráðherra heimilt að leggja dagsektir allt að 100 kr. við

því, ef menn skila eigi skýrslum þeim, er getið er um í 9. gr., þrátt fyrir sérstaka kröfu Hagstofu Íslands um að gera slíka skýrslu.

50
27. júní

12. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 27. júní 1941.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

L Ö G

51
27. júní

um breyting á lögum nr. 1 5. jan. 1938, um síldarverksmiðjur ríkisins.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í stað orðanna „þó ekki yfir 25% af útsvörum viðkomandi bæjar- eða sveitarfélags það ár“ í 14. gr. laganna komi: þó má gjald þetta ekki nema hærrí upphæð en sem svarar samanlögðum útsvörum annarra gjaldenda í viðkomandi bæjar- eða sveitarfélagi það ár. Skal verksmiðjugjaldið áætlað í fjárhagsáætluninni áður en útsvör eru ákveðin.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 27. júní 1941.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Ólafur Thors.

L Ö G

52
27. júní

um ráðstafanir til loftvarna og annarra varna gegn hættum af hernaðaraðgerðum.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Bæjar- eða sveitarstjórnnum er heimilt, í samráði við ríkisstjórnina, að gera hvers konar ráðstafanir til loftvarna og annarra varna gegn hættum af hernaðaraðgerðum og verja til þess nauðsynlegu fé, er greiðist að hálfu úr ríkissjóði og að hálfu úr hlutaðeigandi bæjar- eða sveitarsjóði.